

Registrering af detektorfund

Vendsyssel Historiske Museum

Registrering af detektorfund.

Let arbejdsgangen for museet med den rigtige registrering
hjemme fra!

For en amatørarkæolog/detektorfører, er det hurtigt og nemt at ligge de enkelte fund ind i fundskema, når man kommer hjem fra marken. Men for museet er det et stort arbejde, at skal taste hundrede vis af fund, omregne kordinater og finde frem til markerne pga. manglende info osv.

Vi vil og I vil gerne have Jeres fund sendt til Nationalmuseet hurtigst muligt. Derfor har vi lavet denne beskrivelse og udarbejdes et nyt fundskema, som I skal bruge fremadrettet.

Inden du begiver dig ud med detektoren, er der nogle simple ting du skal huske.

1. GPS. Eneste koordinatsystem som museet bruger og accepterer er UTM koordinater.
  2. Det vil sige at din gps skal indstilles til **Positionsformat: UTM zone 32 Datum: WGS84.**
- GARMIN laver nogle fine gps tracker som kan indstilles til UTM, eller har du en smartphone, er der flere muligheder. Der er kommet en ny dansk app: MIT FUND denne app er gratis og nem at anvende. En anden app der kan anbefales er: GPS Waypoints Navigator. Men HUSK at indstille den til UTM. App til Iphone som er rigtig god er: GPS Tracks også her skal du husk også at indstille den til UTM koordinat.
- En god idé er at tage tracks/sporlog med din gps tracker, så du kan følge med i hvor du har gået på din mark, men kan også være interessant for VHM.

Vigtige ting at have med i lommen, ud over din GPS.

1. Fundposer, gerne med skrivefelt
2. Blyant
3. Fundsedler

Det er individuelt hvordan man registrere sine fund, men her er et par eksempler:

1. Fundposerne er nummereret med løbende numre, f.eks. 1-20 osv. Ved første fund, giver man den nr. 1 i sin gps og putter fundet i pose nr. 1 så de passer løbende med gps. og pose. Hjemme kan man så udfylde fundsedler og fundark med gps kordinater, oplysninger osv.
2. Anden mulighed er at skrive fundsedler med x nr, kordinater direkte i marken og efterfølgende skrive dem i fundark til VHM, så x nr stemmer med hinanden.
3. Husk ikke at rense dine fund inden aflevering til VHM, da værdifulde oplysninger kan gå tabt, ved børstning af metaller..
4. Tag gerne koordinater på smelteklumper i bly, bronze, sølv osv. Er du i tvivl om hvad du har fundet, så husk altid at tage koordinat og lad museet kigge på dine fund. Hellere et koordinat for meget, end et for lidt!

Finder: Finn Andersen, Thomas Nielsen, Poul Jensen

Dato-år for aflevering af fund: 20/8-2015

Sag VHM 00300		Sagsnavn: Præstegården						UTM 32 WGS84	
X nr:	Materiale:	Genstandstype:	Beskrivelse	Tidsperiode	Fundoplysninger:	Note	Finder	E: Øst	N: Nord
	bly, Bronze (brz), sølv, hvidmetal, jern, guld, +forgyldning	Eks: mønt, fibel, smelteklump osv:			Sted/matrikel:	Museums note: Danefæevurdering			
x0001	Brz	Fibel	Næbfibel med prikornamentik	Germansk jernalder	Bjergby matrikel 1r		Finn Andersen	563020.6	6473578.9
0002	Bly	Vægtlod	Bipolært vægtlod med ornamentik	Vikingetid	Bjergby matrikel 1r		Thomas Nielsen	563120.1	6473589.3
0003									

X nr. er det nummer dit fund har både på pose og fundark som skal matche hinanden. Hvis det er en mark hvor der tidligere er indleveret fund, så har museet givet tidligere fund x nr. kontakt museet og hør hvad nr. de er kommet til, så du kan fortsætte med efterfølgende x nr.. Er I flere der deler samme mark, så har museet nok delt findernes x nr. op. Dvs. finder 1 f.eks. Har nr. 1-100 finder 2 nr. 101-200 Men kontakt VHM for at få x numre oplyst.

VHM sags nr. er det nummer som din mark/område har fået af VHM. Hvis du tidligere har indleveret fund, så har VHM oprettet et nummer til sagen. Kontakt museet for at få nummeret oplyst. Er det en ny mark, hvor du gør nogle fund, så kontakt VHM. Og oplys f.eks. et koordinat, eller matrikel nr. og få oprettet en VHM sag, så får du sagsnummer og sags navn du kan skrive på dit fundark.

Beskrivelse og tidsperiode, er du velkommen til at udfylde så godt du kan. Er du i tvivl, så lad dem stå tomme til museet.

Går du alene på samme sag, så er det selvfølgelig kun det ene navn på sagen.

Når du indtaster koordinatet i fundark, skal der ikke være komma og punktum, kun et punktum hvis der er flere decimaler efter de seks tal i E. Eller flere decimaler efter de syv tal i N.

HUSK er der er kun ET koordinatsystem der bruges af museet og det er UTM 32. Har du tidligere fund liggende, så skal de omregnes til UTM inden de afleveres til VHM!

Sørg for at x nr. på pose er det samme som på Fund ark!

Finder: Finn Andersen, Thomas Nielsen, Poul Jensen					Dato-år for aflevering af fund: 20/8-2015			
Sag VHM 00300		Sagsnavn: Præstegården						
X nr.	Materiale:	Genstandstype:	Beskrivelse	Tidsperiode	Fundoplysninger:	Note	Finder	UTM 32 WGS84
	bly, Bronze (brz), sølv, hvidmetal, jern, guld, +forgylkning	Eks: mønt, fibel, smelteklump osv:			Sted/matrikel:	Museums note: Danefævurdering		E: Øst N: Nord
x0001	Br	Fibel	Næbfibel med prikornamentik	Germansk jernalder	Bjergby matrikel 1r		Finn Andersen	563020.6 6473578.9
x0002	Bly	Vægtlod	Bipolært vægtlod med ornamentik	Vikingetid	Bjergby matrikel 1r		Thomas Nielsen	563120.1 6473589.3
x0003								

	Genstand's X nr: 0001
	VHM: 00300 Sted: Præstegården
	Dato-år: 2/6-2015
	Genstand: Næbfibel
	Koordinat E: 563020.6
	Koordinat N: 6473578.9
Finder: Finn Andersen	

Fundsedlerne kan man selv ændre i formatet så de passer til de fundposer man bruger. Print dem ud på tyndt karton og skær dem ud. Kan både udfyldes digitalt eller man kan have dem med i lommen på marken og udfyld med blyant med det samme.

Man er mere end velkommen til at få lavet sine egne fundsedler, bare alle de rigtige oplysninger som VHM skal bruge, er på sedlerne.

Inden du indleverer dine fund til VHM.

Kontakt din museumsinspektør på mail eller tlf. for at lave en aftale om indlevering af fund til danefævurdering.

Sørg for at koordinaterne er rigtige og der kun bruges UTM koordinater, samt x nr. på poser passer med x nr. på fundlisten.

Husk at bruge separate fundlister til hver enkelte VHM sag.

Når du har fået en aftale i stand med en museumsinspektør, så mailer du dine fundlister til VHM. Når du møder ind på museet, så har du delt dine fund op i VHM sager, og printet fundark med x listen ud, og lagt sammen med de fund som hører til sagen.

Du vil efterfølgende få en kvittering på at du har indleveret dine fund til VHM, og giver tilladelse til at de bliver sendt til Nationalmuseet og det der måtte komme retur, indgår i VHM's samling!

Kontaktpersoner på VHM.

Michael Ejstrup Nielsen Mail: men@vhm.dk Tlf: 28886901 eller 30388647

Morten Larsen Mail: ml@vhm.dk Tlf: 30388638

Et par afsluttende tips

Småting som fundposer, er rigtig billige at købe i større mængder, men husk at der skal være skrivefelt på den ene side af dem.

Hvis I er flere der køber ind samlet, er der gode rabatter at hente.

Link til en af forhandlerne: <http://www.jakodan.dk/poser/lynlasposer.html>

(Der er mange andre forhandler på nettet, dette er bare et eksempel)

En god blyant med blødt bly kan købes hos boghandlen eller Kontor og Papir i Hjørring. Klip den over på midten og spids den til. Så har du to fine blyanter der passer perfekt i lommen.

Husk altid at kontakte lodsejeren og få tilladelse til at gå på hans marker.

Er det offentlige arealer du vil søge på, så kontakt den offentlige instans inden du søger.

Husk at du kun må grave i pløjelaget – har du et godt udslag der ligger dybere, så kontakt en museumsinspektør på VHM. Og hør hvad du skal gøre.

Husk museums loven: <https://www.retsinformation.dk/forms/ro710.aspx?id=162504#Kap9>

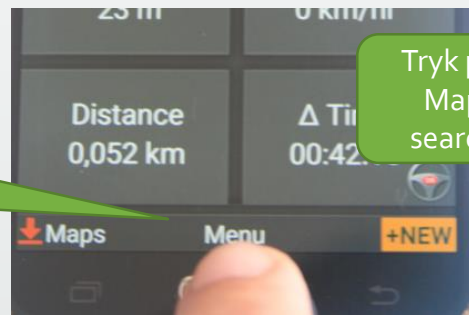
Ved alm. Markarbejde som pløjning, drænarbejde og detektorfund, kan lodsejeren på ingen måde komme til at betale for en eventuel udgravning! Hvis VHM vurderer at der kan komme en udgravning på tale, skal der sendes budget ind til Slot og Kulturstyrelsen, og så er det Dem der går ind og dækker udgifterne til udgravning og markskadeerstatning, hvis det er i dyrkningsperioden!

Det er KUN hvis en lodsejer støder på oldtidsfund under udgravning til bebyggelse, at de kan komme til selv at hæfte for en eventuel udgravning – der ville en forundersøgelse af byggegrunden være klart at foretrække!

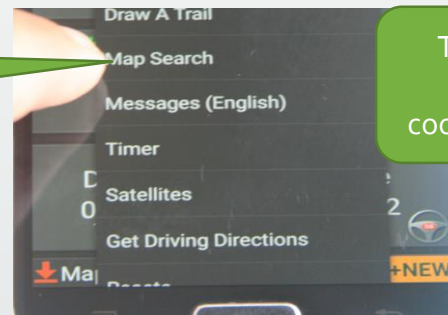
Har du nogle fund liggende der hjemme med latitude-longitude koordinater?

- Du bedes omregne dine koordinater til UTM 32 inden du aflever fund til VHM næste gang. Her er en kort beskrivelse af hvordan man kan gøre det på sin mobil, (kun med Androide) med appen: GPS Waypoints Navigator. Der findes også formler på internettet som kan bruges.

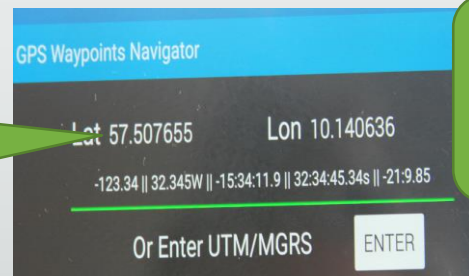
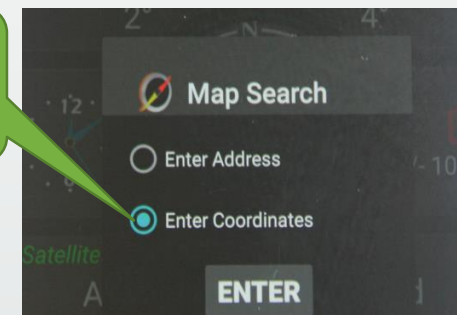

Tryk på menu

Tryk på: Map search

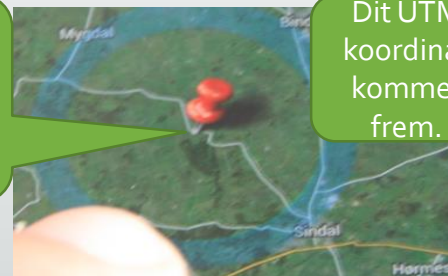

Tryk på: Enter coordinates.

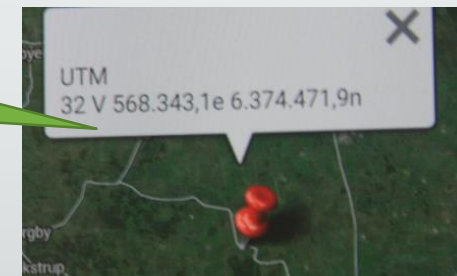

Indtast koordinatene og tryk enter.

Tryk på nålen på kortet.

Dit UTM koordinat kommer frem.

Omregning af koordinater med <http://valdemar.kms.dk/trf/>

Fra system, skal den altid stå på geoEtrs89

Geodatastyrelsen | Plantransformation | Højdetransformation | **GPS-transformation** | Koordinattransformation

Fra system	Latitude	Longitude	Ellipsoide Højde
geoEtrs89	57.567889dg	10.537766dg	10

Geografiske, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder hele Danmark.

Skal stå på 10

Til system	Northing	Easting	Ellipsoide Højde
utm32Etrs89			

UTM zone 32, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder Jylland, Fyn og Sjælland.

Beregn

Enheder på koordinater.

enhed	eksempel
ddd mm.mmmm nt	56 13.8296 nt
ddd mm ss.ssss sx	56 13 49.78 sx
ddd.dddd dg	56.230494 dg
d.dddd rad	0.98140726 rad
ddd dd dd.dd cc	62 47 83.3 cc
d ddd ddd.dd m	200 000 m
d ddd.dddd km	200 000 m
d ddd ddd dd.d cm	
d ddd ddd ddd.d mm	

'nt' er standard geografisk enhed, hvis en anden enhed benyttes skal den skrives efter koordinaterne

'm' er standard metrisk enhed, hvis en anden enhed benyttes skal den skrives efter koordinaterne

Til system, skal stå på utm32Etrs89

Omregning fra vgs 84 til utm 32 vgs 84 etrs89

Har du fået indstillet din gps til vgs 84 men har glemt at slå utm 32 til, så tast dine koordinater ind som de står her. Husk komma og mellemrum som vist og skriv dg, så tryk på beregn

datastyrelsen | Plantransformation | Højde transformation | **GPS-transformation** | Koordinattransformation

fra system	Latitude	Longitude	Ellipsoide Højde
geoEtrs89	57.567889 dg	10.537766 dg	10 m

Geografiske, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder hele Danmark.

Til system	Northing	Easting	Ellipsoide Højde
utm32Etrs89	6 381 645.501 m	591 983.802 m	10.00 m

UTM zone 32, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder Jylland, Fyn og Sjælland.

Beregn

Link til resultat

<fileHZqOXh.gps>

Højre-klik på ovenstående

link, og derefter på en af

følgende for at gemme:

'Gem destination som',

'Gem link til disk',

'Save Target As' eller

'Save Link Target As'.

Enheder på koordinater.

	enhed	eksempel	
ddd mm.mmmm nt	'nt' er standard geografisk	56 13.8296 nt	10 32.2656 nt
ddd mm ss.ssss sx	enhed, hvis en anden enhed	56 13 49.78 sx	10 32 15.94 sx
ddd.dddd dg	benyttes skal den skrives	56.230494 dg	10.537760 dg
d.dddd rad	efter koordinaterne	0.98140726 rad	0.18391861 rad
ddd dd dd.dd cc		62 47 83.3 cc	11 70 86.2 cc
d ddd ddd.dd m	'm' er standard metrisk	200 000 m	200 000 m
d ddd.ddddd km	enhed, hvis en anden enhed		
d ddd ddd dd.d cm	benyttes skal den skrives		
d ddd ddd ddd.d mm	efter koordinaterne		

Grandomregning

Har du ved en fejl indstillet til gps til bredegrader, så tast ind som vist her. Husk mellemrum, komma og skriv nt som vist her, og tryk beregn.

Planstyrelsen | Plantransformation | Højdetransformation | **GPS-transformation** | Koordinattransformation

Fra system	Latitude	Longitude	Ellipsoide Højde
geoEetrs89	56 13.8290 nt	10 32.2656 nt	10 m

Geografiske, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder hele Danmark.

Til system	Northing	Easting	Ellipsoide Højde
utm32Eetrs89	6 232 795.8 m	595 330.8 m	10.00 m

UTM zone 32, etrs89 med ellipsoidehøjde. Gælder Jylland, Fyn og Sjælland.

Beregn

Link til resultat

[fileHZqOXh.gps](#)

Højre-klik på ovenstående

link, og derefter på en af

følgende for at gemme:

'Gem destination som',

'Gem link til disk',

'Save Target As' eller

'Save Link Target As'.

Enheder på koordinater.

	enhed	eksempel		
ddd mm.mmmm	nt	'nt' er standard geografisk	56 13.8296 nt	10 32.2656 nt
ddd mm ss.ssss	sx	enhed, hvis en anden enhed	56 13 49.78 sx	10 32 15.94 sx
ddd.dddd	dg	benyttes skal den skrives	56.230494 dg	10.537760 dg
d.dddd	rad	efter koordinaterne	0.98140726 rad	0.18391861 rad
ddd dd dd.dd	cc		62 47 83.3 cc	11 70 86.2 cc
d ddd ddd.dd	m	'm' er standard metrisk	200 000 m	200 000 m
d ddd.ddddd	km	enhed, hvis en anden enhed		
d ddd ddd dd.d	cm	benyttes skal den skrives		
d ddd ddd ddd.d	mm	efter koordinaterne		